

HRVATSKI SABOR

KLASA: 470-01/22-01/01

URBROJ: 65-22-02

Zagreb, 14. travnja 2022.

Hs**NP*470-01/22-01/01*65-22-02**Hs

P.Z. br. 270

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnio Klub zastupnika Mosta, aktom od 12. travnja 2022. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njegovo ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Klub je odredio Nikolu Grmoju, Božu Petrova, Miru Bulja, Ninu Raspudića, Mariju Selak Raspudić, Zvonimira Troškota, Marina Miletića i Antu Kujundžića, zastupnike u Hrvatskome saboru.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

P.Z. br. 270

HRVATSKI SABOR
Klub zastupnika Mosta

Zagreb, 12.04.2022. godine

Hs**NP*470-01/22-01/01*6532-12-22-01**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA
65. HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primitivno	12-04-2022	Org. red.
Alatstvo	470-01/22-01/01	65
Redovni broj	6532-12-22-01	1 (1)

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog Zakona o izmjenama Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14. - odluka Ustavnog suda broj: SuP-O-1/2014 od 14. siječnja 2014.) i članka 165. i 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13., 113/16., 69/17, 29/18 i 53/20), podnosimo Prijedlog Zakona o izmjenama Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma.

Navedeni Prijedlog Zakona u Hrvatskom saboru obrazložiti će zastupnici Nikola Grmoja, Božo Petrov, Miro Bulj, Nino Raspudić, Marija Selak Raspudić, Zvonimir Troškot, Marin Miletić i Ante Kujundžić.

Predsjednik Kluba zastupnika
Božo Petrov

**HRVATSKI SABOR
KLUB ZASTUPNIKA MOSTA**

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O SPRJEČAVANJU PRANJA
NOVCA I FINANCIRANJA TERORIZMA**

Zagreb, travanj 2022.

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje predloženog Zakona sadržana je u odredbama članka 2. stavka 4. podstavka 1. i članka 38. stavka 4. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Zakonom o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma („Narodne novine“ broj 108/17 i 39/19) propisuju se mjere, radnje i postupci koje obveznici i nadležna državna tijela poduzimaju radi sprječavanja i otkrivanja pranja novca i financiranja terorizma te druge preventivne mjere u svrhu sprječavanja korištenja financijskoga sustava za pranje novca i financiranje terorizma. Odredbe navedenog Zakona, koje se odnose na sprječavanje i otkrivanje pranja novca, odgovarajuće se primjenjuju i na sprječavanje i otkrivanje financiranja terorizma s ciljem sprječavanja i otkrivanja aktivnosti pojedinaca, pravnih osoba, skupina i organizacija u vezi s financiranjem terorizma.

Navedeni Zakon između ostalog propisuje osnivanje, ustroj i vođenje registra stvarnih vlasnika te dostupnost podataka iz registra stvarnih vlasnika.

Međutim, često se u praksi događa da se u registar stvarnih vlasnike ne upisuju tajni članovi društva, a da oni imaju često i odlučujuće uloge u pravu sudjelovanja u dobiti ili gubitku poduzetnika bez obzira da li ta osoba kontrolira pravnog subjekta koji je obveznik upisa.

Stoga se predloženim izmjenama predlaže da se u registar stvarnih vlasnika uz podatke o osnivačima koji su upisani u osnivačke akte trgovačkih društva temeljem Zakona o trgovačkim društvima upisuju i tajni članovi.

Stvarnim vlasnikom pravne osobe smatra se svaka fizička osoba (osobe) koja je u konačnici vlasnik ili kontrolira stranku ili u čije ime se provodi transakcija i uključuje barem:

1. fizičku osobu (osobe) koja je vlasnik pravne osobe te koja kontrolira pravnu osobu izravnim vlasništvom preko dovoljnoga postotka dionica, uključujući i dionice na donositelja, ili prava glasa ili poslovnih udjela u toj pravnoj osobi
2. fizičku osobu (osobe) koja kontrolira pravnu osobu neizravnim vlasništvom preko dovoljnoga postotka dionica, uključujući i dionice na donositelja, ili prava glasa ili poslovnih udjela u toj pravnoj osobi ili
3. fizičku osobu (osobe) koja ima kontrolni položaj u upravljanju imovinom pravne osobe preko drugih sredstava (može se odnositi i na kriterije kontrole korištene u pripremi konsolidiranih financijskih izvještaja, primjerice sporazuma dioničara, ostvarivanjem prevladavajućega utjecaja i ovlasti za imenovanje višega rukovodstva).

Člankom 28. stavkom 7. Zakona propisano je da se kontrolni položaj u upravljanju imovinom pravne osobe preko drugih sredstava može odnositi i na kriterije kontrole korištene u pripremi konsolidiranih financijskih izvještaja, primjerice sporazuma dioničara, ostvarivanjem prevladavajućega utjecaja i ovlasti za imenovanje višega rukovodstva.

Slijedom navedenog, ako je tajni član društva osoba koja je stvarni vlasnik stranke na način da u konačnici kontrolira stranku (kontrolni položaj u upravljanju imovinom), tada je pravni subjekt koji ima tajnoga člana sukladno Zakonu dužan upisati podatke o toj osobi u Registar stvarnih vlasnika iz razloga što je ta osoba stvarni vlasnik stranke.

Ako tajni član ne kontrolira društvo i nije stvarni vlasnik, nego na temelju uloga sukladno članku 148. stavku 1. Zakona o trgovačkim društvima isključivo stječe pravo sudjelovanja u dobiti i u gubitku poduzetnika, tada pravni subjekt koji ima tajnoga člana sukladno Zakonu nije dužan upisati podatke o toj osobi u Registar stvarnih vlasnika, nego je dužan upisati podatke o stvarnom vlasniku (stvarnim vlasnicima) neovisno o tome ima li društvo tajnog člana ili ne.

U svezi navedenog ako je javni bilježnik sudjelovao u sastavljanju, potvrdi ili ovjeri ugovora kojim jedna osoba (tajni član) ulaže neku imovinsku vrijednost u poduzeće druge osobe (poduzetnika), dužan je, sukladno odredbama članka 148. stavak 5. Zakona o trgovačkim društvima, bez odgađanja dostaviti jedan primjerak ugovora nadležnoj ispostavi Ministarstva financija, Porezne uprave prema sjedištu poduzetnika. Ako u sastavljanju, potvrdi ili ovjeri nije sudjelovao javni bilježnik, poduzetnik je dužan ugovor dostaviti nadležnoj ispostavi Ministarstva financija, Porezne uprave u roku od 15 dana od dana sklapanja ugovora.

Isto tako predlaže se da uvid u registar stvarnih vlasnika imaju svi i da isti uvid mora biti besplatan putem web stranice za javni pregled, pretraživanje i preuzimanje podataka u strojno čitljivom tekstu i to anonimno, bez identifikacije i autentifikacije korisnika uvida.

Navedene izmjene zakona predložilo je i Nacionalno vijeće za praćenje provedbe Strategije suzbijanja korupcije Hrvatskog sabora.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovog Zakona nije potrebno osigurati sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O SPRJEČAVANJU PRANJA NOVCA I FINANCIRANJA TERORIZMA

Članak 1.

U Zakonu o sprječavanju pranja novca i financiranju terorizma („Narodne novine“ broj 108/17 i 39/19) članka 32. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Registar je središnja elektronička baza podataka koja sadrži podatke o stvarnim vlasnicima, kao i fizičkim osobama koja imaju kontrolni položaj u upravljanju imovinom pravne osobe preko drugih sredstava, kao i tajnom članu koji ima pravo sudjelovanja u dobiti ili gubitku bez obzira na to kontrolira li taj član pravnog subjekata koji je obveznik upisa.“

Stavak 8. mijenja se i glasi:

„(8) U svezi s Registrom ministar financija pravilnikom detaljnije propisuje: sadržaj i strukturu podataka, način vođenja, način upisa i rokove upisa podataka, način provjere upisanih podataka, dodatne podatke koje je potrebno prikupiti odnosno upisati, sadržaj, oblik i način popunjavanja obrasca za upis podataka, postupak nadzora nad dostavom i provjeru podataka, upisom, ažuriranjem i točnošću podataka, način provedbe ovoga Zakona u odnosu na dostupnost podataka, te uporabu, čuvanje i zaštitu podataka, u skladu s propisima koji uređuju zaštitu osobnih podataka.“

Članak 2.

Članak 34. se mijenja i glasi:

„Uvid u Registar stvarnih vlasnika imaju svi građani bez naknade putem web stranice za javni pregled, pretraživanje i preuzimanje podataka u strojno čitljivom obliku i to anonimno, bez identifikacije i autentifikacije korisnika“

Članak 3.

Članak 35. se briše.

Članak 4.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u Narodnim novinama.

Obrazloženje

Članak 1.

Navedenim člankom se propisuje da je Registar središnja elektronička baza podataka koja sadrži podatke o stvarnim vlasnicima, kao i fizičkim osobama koja imaju kontrolni položaj u upravljanju imovinom pravne osobe preko drugih sredstava, kao i tajnim članu koji ima pravo sudjelovanja u dobiti ili gubitku bez obzira na to kontrolira li taj član pravnog subjekata koji je obveznik upisa.

Navedenim člankom se propisuje da se posebnim Pravilnikom više neće propisivati način pristupa podatcima i naknada za navedeni pristup.

Članak 2.

Predloženom izmjenom predlaže se uvid u Registar bude bez naknade i anonimno.

Članak 3.

Briše se članak kojim se propisuje način pristupa Registru, a sukladno izmjenama iz članka 3. ovog Zakona.

Članak 4.

Navedenim članom se propisuje način stupanja na snagu samog zakona.

ČLANCI POSTOJEĆEG ZAKONA KOJI SE IZMJENJUJU

Registar stvarnih vlasnika

Članak 32. (NN 39/19)

(1) Registar je središnja elektronička baza podataka koja sadrži podatke o stvarnim vlasnicima:

a) pravnih subjekata osnovanih na području Republike Hrvatske, a kojima Republika Hrvatska ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave nije jedini osnivač:

1. trgovačkih društava
2. podružnica stranih trgovačkih društava
3. udruga
4. zaklada
5. ustanova

b) trusta i s trustom izjednačenoga subjekta stranoga prava:

1. čiji upravitelj ili osoba koja obavlja funkcije jednakovrijedne ili slične onima opisanima u članku 31. stavku 1. ovoga Zakona ima prebivalište ili sjedište u Republici Hrvatskoj ili
2. čiji upravitelj ili osoba koja obavlja funkcije jednakovrijedne ili slične onima opisanima u članku 31. stavku 1. ovoga Zakona nema prebivalište ili sjedište u Republici Hrvatskoj ni u drugoj državi članici, a u ime trusta ili s trustom izjednačenoga subjekta stranoga prava u Republici Hrvatskoj stječe nekretnine ili uspostavlja poslovni odnos s obveznikom iz članka 9. ovoga Zakona.

(2) Registar u ime Ureda operativno vodi Financijska agencija.

(3) Financijska agencija dužna je:

1. uspostaviti, održavati i upravljati Registrom
2. prikupljati, evidentirati, obrađivati i arhivirati podatke iz Registra
3. omogućiti upis i ažuriranje podataka u Registar u skladu s člankom 33. stavkom 4. ovoga Zakona
4. omogućiti dostupnost podataka iz Registra u skladu s člankom 34. ovoga Zakona
5. provjeravati podatke u Registru u skladu s člankom 36. stavkom 1. ovoga Zakona i
6. poduzimati i druge radnje u skladu s ovim Zakonom.

(4) Financijska agencija dužna je podatke upisane u Registar u skladu s člankom 33. stavkom 4. ovoga Zakona čuvati trajno.

(5) Financijska agencija ovlaštena je preuzimati podatke iz sudskog registra te podatke iz drugih matičnih registara preko kojih se osnivaju ili registriraju pravni subjekti iz stavka 1. točke a) ovoga članka te druge podatke iz službenih evidencija Porezne uprave na način i u rokovima propisanim pravilnikom iz stavka 8. ovoga članka, bez naknade.

(6) Financijska agencija u svrhu vođenja Registra ovlaštena je upravljati bazom podataka Registra, održavati i osigurati zaštitu baze podataka Registra i dokumenata koji su pohranjeni u arhivu Registra.

(7) Financijska agencija odgovorna je za vjerodostojnost evidentiranja unesenih podataka i identifikaciju obveznika unosa podataka iz članka 33. stavka 4. ovoga Zakona.

(8) U svezi s Registrom ministar financija pravilnikom detaljnije propisuje: sadržaj i strukturu podataka, način vođenja, način upisa i rokove upisa podataka, način provjere upisanih podataka, dodatne podatke koje je potrebno prikupiti odnosno upisati, sadržaj, oblik i način popunjavanja obrasca za upis podataka, postupak nadzora nad dostavom i provjeru podataka, upisom, ažuriranjem i točnošću podataka, način provedbe ovoga Zakona u odnosu na dostupnost podataka, vrste i visine naknada za pristup podatcima od strane obveznika iz članka 9. ovoga Zakona, način pristupa (registracija putem interneta kako bi se identificirale osobe koje traže pristup podatcima) i naknadu za pristup podatcima od strane pravnih i fizičkih osoba iz članka 34. stavka 1.

točke 4. ovoga Zakona, pri čemu naknada ne smije biti veća od troškova stavljanja informacija na raspolaganje, uključujući troškove održavanja i daljnjeg razvoja Registra, te uporabu, čuvanje i zaštitu podataka, u skladu s propisima koji uređuju zaštitu osobnih podataka.

(9) Ured o značajkama Registra iz stavka 1. ovoga članka obavještava Europsku komisiju.

Dostupnost podataka o stvarnome vlasništvu

Članak 34. (NN 39/19)

(1) Podatci iz Registra, u opsegu i na način propisanim ovim Zakonom i na temelju njega donesenih podzakonskih akata, dostupni su sljedećim ovlaštenicima:

1. ovlaštenim službenicima Ureda
2. ovlaštenim osobama javnopravnih i drugih tijela iz članka 120. ovoga Zakona
3. ovlaštenoj osobi i zamjeniku ovlaštene osobe obveznika te drugim zaposlenicima obveznika iz članka 9. ovoga Zakona, te osobama iz članka 68. stavka 4. ovoga Zakona, kada provode mjere dubinske analize stranke na temelju ovoga Zakona i
4. domaćim ili stranim fizičkim i pravnim osobama u skladu s odredbama ovoga Zakona.

(2) Uredu, javnopravnim i drugim tijelima iz stavka 1. točke 2. ovoga članka pravodobno i bez ograničenja te izravno elektroničkim putem dostupni su svi podatci koji se nalaze u Registru bez naknade, kada postupaju u obavljanju poslova iz svoje nadležnosti. Ured, javnopravna i druga tijela iz stavka 1. točke 2. ovoga članka dužni su podatke iz članka 33. stavaka 1. i 3. ovoga Zakona koje preuzmu iz Registra na zahtjev dostaviti financijsko-obavještajnim jedinicama i nadležnim tijelima drugih država članica, bez naknade.

(3) Osobama iz stavka 1. točke 3. ovoga članka izravno su elektroničkim putem dostupni ili neizravno dostupni podatci koji se nalaze u Registru u opsegu, na način i uz naknadu propisanu pravilnikom iz članka 32. stavka 8. ovoga Zakona, kada obveznici provode mjere dubinske analize sukladno odredbama ovoga Zakona.

(4) Domaće ili strane fizičke i pravne osobe mogu sukladno članku 35. ovoga Zakona, na način propisan pravilnikom iz članka 32. stavka 8. ovoga Zakona, pristupiti podacima o stvarnome vlasniku pojedinog konkretnog pravnog subjekta iz članka 32. stavka 1. točke a) ovoga Zakona koji su upisani u Registar.

(5) U iznimnim okolnostima, na pojedinačnoj osnovi i na obrazloženi i potkrijepljeni zahtjev pravnoga subjekta iz članka 32. stavka 1. točke a) ovoga Zakona ili nadležnoga javnopravnog i drugog tijela iz članka 120. ovoga Zakona, ograničit će se pristup podacima ili jednome dijelu podataka o stvarnome vlasništvu pojedinoga pravnog subjekta ako bi pristup tim podacima izložio stvarnoga vlasnika nerazmjernom riziku, riziku od prijevare, otmice, ucjene, iznude, zlostavljanja, nasilja ili zastrašivanja ili ako je stvarni vlasnik maloljetna osoba ili mu je oduzeta poslovna sposobnost.

(6) Ured utvrđuje je li zahtjev iz stavka 5. ovoga članka opravdan na način propisan zakonom koji uređuje upravni postupak.

(7) Protiv rješenja kojim se odlučuje o zahtjevu iz stavka 5. ovoga Zakona nije dopuštena žalba, nego se može pokrenuti upravni spor.

(8) Ograničenja pristupa podacima iz stavka 5. ovoga članka ne odnose se na obveznike iz članka 9. ovoga Zakona koji su kreditne i financijske institucije ili javni bilježnici iz članka 9. stavka 2. točke 18. ovoga Zakona kada provode postupak dubinske analize stranke u skladu s odredbama ovoga Zakona i na temelju njega donesenih podzakonskih akata, niti na Ured i državna tijela iz stavka 1. točke 2. ovoga članka.

(9) Ured na svojim mrežnim stranicama objavljuje godišnje statističke podatke o broju ograničenja pristupa podacima iz stavka 5. ovoga članka te obrazloženja razloga zbog kojih je udovoljio zahtjevu pravnoga subjekta iz članka 32. stavka 1. točke a) ovoga Zakona podnesenom na temelju stavka 5. ovoga članka te o tome obavještava Europsku komisiju.

Javna dostupnost podataka iz Registra stvarnih vlasnika

Članak 35. (NN 39/19)

Domaćoj ili stranoj fizičkoj i pravnoj osobi iz članka 34. stavka 4. ovoga Zakona dostupni su na način propisan pravilnikom iz članka 32. stavka 8. ovoga Zakona sljedeći podatci o stvarnome vlasniku pravnoga subjekta ili trusta i s trustom izjednačenoga subjekta stranoga prava iz članka 32. stavka 1. ovoga Zakona:

1. ime i prezime
2. država prebivališta
3. mjesec i godina rođenja
4. državljanstvo i
5. priroda i opseg stvarnoga vlasništva.